

บทที่ 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาความเป็นไปได้ของการลงทุนปลูกส้มพันธุ์สายน้ำผึ้ง ในเขตอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นการศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่กำหนดการตัดสินใจในการลงทุนปลูกส้มพันธุ์สายน้ำผึ้ง ส่วนที่สองเป็นการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของการลงทุนปลูกส้มพันธุ์สายน้ำผึ้ง ผลการศึกษาทางด้านปัจจัย พบว่า มีปัจจัยเพียง 5 ปัจจัยเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกต่อการตัดสินใจของเกษตรกรในการลงทุนปลูกส้มพันธุ์สายน้ำผึ้ง ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ ได้แก่ อายุของเกษตรกร การได้รับการฝึกอบรมด้านการเกษตร อัตราส่วนรายได้จากการปลูกไม้ผลต่อสินทรัพย์ทั้งหมด ราคาเปรียบเทียบของส้มพันธุ์สายน้ำผึ้ง เมื่อเทียบกับราคาไม้ผลอื่นที่ปลูกในท้องถิ่น และสัดส่วนของเงินทุนของตนเองกับเงินกู้ยืม สำหรับการวิเคราะห์ต้นทุนผลตอบแทนของการลงทุนปลูกส้มพันธุ์สายน้ำผึ้งนั้นได้กำหนดรูปแบบสวนส้มที่ใช้วิเคราะห์ คือ เป็นสวนส้มขนาดพื้นที่ 30 ไร่ ผลการศึกษาพบว่าสวนส้มพันธุ์สายน้ำผึ้งจะมีอายุที่เหมาะสมในการให้ผลผลิตเป็นเวลา 15 ปี ในปีต่อ ๆ ไป ส้มจะให้ผลผลิตที่ไม่คุ้มค่ากับค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา เกษตรกรควรจะทำการปลูกทดแทนใหม่ ส่วนผลผลิตของส้มจะเริ่มตั้งแต่ปีที่ 3 และผลผลิตจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงปีที่ 11 จากนั้นผลผลิตจะค่อย ๆ ลดลงจนถึงปีที่ 15 ทางด้านต้นทุนและรายได้พบว่าต้นทุนในการปลูกส้มจะสูงมากในปีแรก เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายหลายด้านประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการลงทุน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ และค่าใช้จ่ายในการบำรุงดูแลรักษา โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายในการลงทุนค่อนข้างสูงมากในปีแรก และจะลดน้อยลงในปีถัดไป ต้นทุนที่เกิดขึ้นในแต่ละปี เป็นค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา ซึ่งจะเพิ่มขึ้นทุกปีตามขนาดของส้ม การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการเงินพบว่าการลงทุนปลูกส้มพันธุ์สายน้ำผึ้งจะใช้ระยะเวลาคืนทุน 6 ปี เมื่อวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุนโดยใช้อัตราคิดลด ร้อยละ 12 ก่อนกู้ยืมเงินและหลังกู้ยืมเงิน ผลปรากฏว่าให้ผลตอบแทนในการลงทุนคุ้มค่าแก่การลงทุน นอกจากนี้ยังได้วิเคราะห์ความอ่อนไหวของโครงการ โดยกำหนดอัตราส่วนคิดลดร้อยละ 12 ผลปรากฏว่าโครงการยังให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าต่อการลงทุน

6.2 ปัญหาต่าง ๆ ของเกษตรกรที่ปลูกส้มพันธุ์สายน้ำผึ้ง

จากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกส้มพันธุ์สายน้ำผึ้งทำให้ทราบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ประสบปัญหาทางด้านต่าง ๆ หลายประการ ดังนี้คือ

ปัญหาทางด้านต้นทุนการผลิต ประกอบด้วยปัญหาค่าปุ๋ยและค่ายาปราบศัตรูพืชมีจำนวนเงินสูง ในการทำสวนส้มพันธุ์สายน้ำผึ้งนั้นจะมีต้นทุนค่าปุ๋ยและค่ายาปราบศัตรูพืชที่สูงมาก แต่ราคาของปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืชกลับสูงขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงตามไปด้วย ปัญหาด้านเงินทุน การทำสวนส้มพันธุ์สายน้ำผึ้งต้องใช้เงินทุนสูง โดยเฉพาะการลงทุนในปีที่เริ่มแรกและกว่าส้มจะให้ผลผลิตได้ต้องใช้เวลาถึง 3 ปี เกษตรกรผู้ลงทุนจะไม่มีรายได้จากการลงทุน ดังนั้นการที่ไม่มีเงินทุนที่เพียงพอจะทำให้การบำรุงดูแลรักษาต้นส้มทำได้ไม่เต็มที่ ทำให้ผลผลิตตกต่ำและคุณภาพของส้มไม่ดีเท่าที่ควร ปัญหาด้านราคา ปัจจุบันได้มีเกษตรกรและผู้ลงทุนได้หันมาลงทุนปลูกส้มพันธุ์สายน้ำผึ้งเป็นจำนวนมาก ทำให้เกษตรกรบางรายไม่เน้นเรื่องคุณภาพของผลผลิตทำให้รสชาติของส้มเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมส่งผลให้ราคาของส้มราคาถูกลง นอกจากนี้จากการที่มีเกษตรกรนิยมปลูกส้มพันธุ์สายน้ำผึ้งมากยิ่งขึ้นทำให้อุปทานในตลาดมีมาก ราคาส้มจึงได้เริ่มลดลงตามผลผลิตที่มากขึ้น

6.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา คือ เกษตรกรควรศึกษาถึงวิธีการใช้ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช และปริมาณการใช้ที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยหลีกเลี่ยงการใช้ปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืชที่ไม่จำเป็น เช่น การฉีดยาปราบศัตรูพืชต้องดูว่าแมลงอะไร ระบาดในช่วงไหน เพื่อจะได้ฉีดยาป้องกันและกำจัดให้ถูกต้อง สำหรับในเรื่องราคาผลผลิตของส้มที่เริ่มมีราคาตกต่ำลง รัฐบาลควรส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มผู้ผลิตเพื่อก่อให้เกิดอำนาจการต่อรองกับพ่อค้าคนกลาง หรือรัฐควรสนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกรด้วยกัน ด้านเงินทุน รัฐบาลควรให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสนับสนุนเงินอุดหนุนดอกเบี้ยต่ำ และมีระยะเวลาเงินกู้ยาวนาน เพื่อให้มีช่วงเวลาปลอดหนี้ในช่วงที่ยังไม่ได้ผลผลิต

6.4 ข้อจำกัดในการศึกษา

เนื่องจากส้มที่ขายในภาคกลางและภาคอื่น ๆ ได้ขายในลักษณะคละเกรดเป็นกิโลกรัม แต่ส้มพันธุ์สายน้ำผึ้งของอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ มีการขายโดยการคัดเกรดและคัดขนาด ซึ่งการขายในลักษณะนี้จะทำให้เกษตรกรขายได้ราคาดี ทำให้มีผลตอบแทนที่ดีกว่าการขายคละเกรดเป็นกิโลกรัม แต่จากการศึกษาในครั้งนี้เกษตรกรไม่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับขนาดของผลส้มว่าผลผลิตของต้นส้มแต่ละต้นที่ได้จะมีขนาด (เบอร์) แต่ละขนาดเป็นปริมาณเท่าไรของผลผลิตทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากขึ้นอยู่กับการบำรุงรักษา สภาพภูมิอากาศในแต่ละปีที่แตกต่างกัน ดังนั้น หากมีการศึกษาในครั้งต่อไป ผู้ศึกษาควรจะได้นำขนาดของผลส้มแต่ละขนาดมาวิเคราะห์หาผลตอบแทนที่ชัดเจนยิ่งขึ้นไปอีก